

NIKOLAS
SPARKS
Poruka u boci

Prevela
Žermen Filipović

■ Laguna ■

Naslov originala

Nicholas Sparks

MESSAGE IN A BOTTLE

Copyright © 1998 by Nicholas Sparks

This edition published by arrangement with Grand
Central Publishing, Inc., New York, New York, USA.

All rights reserved.

Translation copyright © 2010, 2015 za srpsko izdanje,
LAGUNA

Edicija LAGUNA UZ VAS

1. Snovi o zabranjenom voću, Fatima Mernisi
2. Poruka u boci, Nikolas Sparks

Za Majlsa i Rajana

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Ovaj roman ne bi ugledao svetlost dana da mi nisu pomogli mnogi ljudi. Naročito bih želeo da zahvalim supruzi Ketrin, koja me podržava s pravom merom strpljenja i ljubavi.

Takođe bih želeo da zahvalim Terezi Park, mom agentu iz *Sanford Greenburger Associatesa* i mojoj urednici Džejmi Rab iz *Warner Booksa*. Ova knjiga bez njih ne bi bila napisana. One su moji učitelji, moje kolege i moji prijatelji.

Na kraju, moju beskrajnu zahvalnost zaslužuju Lari Kiršbaum, Morin Igen, Den Mandel, Džon Ahern, Skot Švimer, Hai Sanders, Ričard Grin i Deniz di Novi – svi vi znate svoju ulogu u ovom projektu, hvala vam za sve.

PROLOG

Boca je zavitlana u more jedne tople letnje večeri, nekoliko sati pre no što je počela kiša. Lomljiva kao i sve boce, slomila bi se da je bačena na zemlju. Ali kad je valjano zaptivena i hitnuta u more, kao ova, postaje jedan od najpogodnijih predmeta za plovidbu poznatih čoveku. Mogla je bezbedno plutati i nisu joj mogli ništa ni vihuri ni tropske oluje niti snažne struje. Bila je takoreći savršen dom za poruku koju je nosila, poruku poslanu da bi se ispunilo obećanje.

Kao i sve boce prepuštene ćudima okeanâ, i ova se držala nepredvidljivog kursa. Vetrovi i struje igraju veliku ulogu u određivanju pravca kojim plove sve boce. Oluje i otpaci takođe im mogu promeniti pravac. Povremeno se zakače za ribarske mreže koje ih odnesu desetinama kilometara suprotno od pravca kojim su se uputile. Stoga dve boce što su u istom trenutku bačene u more mogu završiti na različitim kontinentima, pa čak i na suprotnim krajevima planete. Ne može se predvideti gde će boca otputovati, i to je deo njene tajne.

Ova tajna zanimala je ljude otkako boce postoje, ali retki su pokušali da saznaju nešto više o tome. Godine 1929. grupa nemačkih naučnika pokušala je da prati putešestvije jedne boce. Počelo je kad je bačena u južni deo Indijskog okeana s porukom za nalazača da zabeleži mesto na kojem je nađe i ponovo je vrati u more. Boca je do 1935. obišla svet i prešla otprilike dvadeset pet hiljada kilometara, što je zvanično najveća zabeležena daljina.

O porukama u bocama pisano je vekovima i za njih su vezana neka najčjuvenija imena u istoriji. Ben Frenklin je, na primer, sredinom osamnaestog veka upotrebljavao boce s porukama kako bi sakupio osnovna saznanja o strujama na istočnoj obali Amerike – te informacije koriste se i dan-danas. Čak i Mornarica Sjedinjenih Država koristi ovakve boce zarad prikupljanja podataka o plimi, oseki i strujama, i pomoću njih prati kretanje naftnih mrlja.

Najslavnija poruka tiče se mladog mornara Čunosuke Macujame, koji se 1784. godine, nakon što je doživeo brodolom, nasukao na koralni greben i ostao bez hrane i vode. Pred smrt je na parče drveta urezao zapis o tom događaju, a zatim poruku stavio u bocu. Sto pedeset godina kasnije, 1935, boca je nađena u malom primorskom selu u Japanu gde je Macujama rođen.

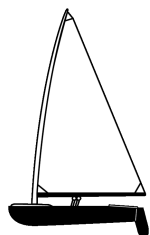
Boca koja je bačena jedne tople letnje večeri, međutim, nije nosila poruku o brodolomu niti joj je svrha bila istraživanje mora. Ipak, nosila je poruku koja će zauvek promeniti živote dvoje ljudi, dvoje ljudi koji se inače nikad ne bi sreli i zbog toga se može nazvati sudbonosnom. Šest dana plovila je ka severoistoku kuda su je nosili vetrovi izazvani pojasom visokog pritiska nad Meksičkim zalivom. Sedmog dana vetar je prestao, a boca je sama nastavila ka istoku i pronašla Golfsku struju, pa, dobivši na brzini, krenula na sever prelazeći skoro sto kilometara dnevno.

Dve i po nedelje od početka svog putovanja boca je i dalje pratila Golfsku struju. Sedamnaestog dana, međutim, nova oluja

– sada nad centralnim Atlantikom – donela je istočne vetrove koji su, budući dovoljno jaki, bocu oduvali od struje, te je zaplovila ka Novoj Engleskoj. Lišena brzine Golfske struje, boca je ponovo usporila i u blizini obala Masačusetsa pet dana plutala u raznim pravcima dok se nije zakačila za ribarsku mrežu Džona Hejnsa. Hejns je bocu pronašao među stotinama ulovljenih riba i bacio je u stranu kako bi pregledao ulov. Sudbina je htela da se boca ne razbije. Brzo zaboravljena, ostala je na pramcu broda tog poslepodneva a i predveče, kad je brod krenuo nazad u zaliv Kejp Kod. U pola devet uveče – pošto je brod već uplovio u zaliv – Hejns je ponovo naleteo na bocu dok je pušio cigaretu. Pošto je sunce već gotovo zašlo, unutra nije video ništa neobično, te ju je bez razmišljanja zavitlao u more i tako uticao da se boca pojavi nadomak jednog od mnogih malih naselja duž zaliva.

Ali to se nije dogodilo odmah. Boca je nekoliko dana plutala tamo-amo, kao da odlučuje kuda da krene pre no što odabere kurs – i na kraju ju je more izbacilo na plažu blizu Čatama.

I tu je, posle dvadeset šest dana i skoro hiljadu dvesta kilometara, završila svoje putovanje.

Duvao je rezak decembarski vetar, pa je Tereza Ozborn prekrstila ruke dok je gledala ka pučini. Ranije, kad je stigla, obalom je šetalo nekoliko ljudi, ali primetili su oblake i odavno otišli. Sada se obrela sama na plaži i upijala prizor pred sobom. Okean, koji je odražavao boju neba, ličio je na tečno železo, a talasi su istrajno zapljuskivali obalu. Teški oblaci su se lagano spuštali, magla je postajala sve gušća i sakrivala horizont. Na nekom drugom mestu i u drugo vreme zadivila bi je veličanstvenost prelepog krajolika, ali dok je stajala na plaži, shvatila je da je ravnodušna. Osećala se kao da zapravo nije tu, kao da je sve to samo san.

Dovezla se ovamo jutros, premda se puta takoreći nije ni sećala. Pošto je odlučila da dođe, isplanirala je da tu i prenoći. Stoga se pripremila i čak radovala mirnoj noći daleko od Bostona, ali gledajući uskovitlani, zapenušani okean, shvati da ne želi da ostane. Odevešće se kući čim završi ma koliko kasno da bude.

Kad je najzad bila spremna, Tereza se polako zaputi prema vodi. Pod rukom je nosila torbu koju je tog jutra pažljivo

spakovala, vodeći računa da ništa ne zaboravi. Nikom nije rekla šta sa sobom nosi niti šta danas namerava da učini. Kazala je samo da odlazi u božićnu kupovinu. Bio je to savršen izgovor, i premda je bila sigurna da bi je razumeli da je kazala istinu, ovo putovanje bilo je nešto što ni sa kim nije želela da podeli. I na početku je bila sama i tako treba i da se završi.

Tereza uzdahnu i pogleda na sat. Uskoro će nadoći plima i tada će napokon biti spremna. Na maloj dini pronašla je mesto koje se činilo udobno, sela na pesak i otvorila torbu. Pronašla je koverat koji je tražila. Duboko udahnuvši, lagano ga je otpečatila.

Unutra su bila tri pisma, pažljivo presavijena, pisma koja je pročitala bezbroj puta. Držeći ih pred sobom, sedela je na pesku i zurila u njih.

U torbi je bilo još stvari, ali još nije bila spremna da ih pogleda. Umesto toga, usredsredila se na pisma. Pisao ih je penkalom, pa su se na nekim mestima videle mrlje od mastila. S vremenom je papir s jedrenjakom u gornjem desnom uglu ponegde izbledeo. Znala je da će doći dan kad se reči više neće razaznavati, ali nadala se da posle današnjeg dana neće osećati potrebu da ih toliko često gleda.

Pisma je potom pažljivo, kao što ih je i izvadila, stavila u koverat. A zatim, vrativši koverat u torbu, ponovo pogleda plažu. Sa dine gde je sedela mogla je videti mesto gde je sve počelo.

Sećala se da je u cik zore otišla na trčanje i jasno je pamtila to letnje jutro. Počinjao je divan dan. Posmatrala je svet oko sebe i slušala kako čigre prodorno kriče a talasi blago zapljuskuju pesak. Premda je bila na odmoru, ustala je rano da ne bi morala da pazi kuda trči. Za nekoliko sati plaža će biti prepuna turista koji će ležati na peškirimu i upijati vrele zrake novoengleskog

sunca. Kejp Kod je uvek krcat u to doba godine, ali su turisti uglavnom spavali malo duže, a ona je volela da trči po čvrstom, glatkom pesku kakav zaostane kad se plima povuče. Za razliku od tvrdih bostonskih pločnika, pesak je bio mek, pa je znala da je kolena neće boleti što joj se ponekad dešavalo posle trčanja po betonskim stazama.

Oduvek je volela da trči. Naviku je stekla u školi gde je trčala i u prirodi i na pravoj trkačkoj stazi. Iako se više nije takmičila, a i retko je merila vreme, trčanje je za nju predstavljalo retke trenutke kad može da bude sama sa svojim mislima. Smatrala je to nekakvom vrstom meditacije i stoga je volela da u tim prilikama bude sama. Nikad nije shvatala ljude koji vole da trče u grupama.

Ma koliko da je volela svog sina, bilo joj je drago što Kevin nije s njom. Svakoj majci povremeno treba predah i radovala se što će ovde imati priliku da se opusti. Neće morati da ga vodi na večernje fudbalske utakmice i plivanje, ni da sluša kako trešti MTV, da mu pomaže da uradi domaće zadatke, niti da se usred noći budi da ga teši kad ga uhvate grčevi u nogama. Tri dana ranije odvela ga je na aerodrom i smestila u avion koji će ga odneti ocu – njenom bivšem mužu – u Kaliforniju, i tu je morala da ga podseti da je još nije poljubio i pozdravio se s njom. „Izvini, mama“, rekao je kad ju je zagrlio i poljubio. „Volim te. I nemoj previše patiti što nisam s tobom, važi!“ Zatim se okrenuo, pružio kartu stjuardesi i bezmalo uskočio u avion i ne osvrnuvši se.

Nije mu zamerala što je gotovo zaboravio na nju. S dvanaest godina, sada je bio u onom nezgodnom uzrastu kad nimalo nije *kul* zagrliti i poljubiti mamu na javnom mestu. Osim toga, mislio je na nešto sasvim drugo. Iščekivao je ovo putovanje još od prošlog Božića. Sa ocem će obići Veliki kanjon, zatim će nedelju dana splavariti niz reku Kolorado i na kraju otići u

Diznilend. O tome je maštalo svako dete i Tereza je uživala u njegovoj sreći. Premda ga neće videti šest nedelja, znala je da je za Kevina dobro da vreme provodi i sa ocem.

Ona i Dejvid su bili u prilično dobrim odnosima otkako su se pre tri godine razveli. Nije bio najbolji muž, ali je Kevinu bio dobar otac. Nikad nije propustio da mu pošalje čestitku za rođendan ili poklon za Božić, telefonirao mu je svake nedelje i nekoliko puta godišnje putovao s kraja na kraj Amerike samo da bi sa sinom proveo vikend. Bila su tu, naravno, i viđanja koja je sud naložio – šest nedelja preko leta, svaki drugi Božić i jednonedeljni uskršnji raspust. Anet, Dejvidova nova supruga, imala je pune ruke posla oko bebe, ali Kevin ju je veoma voleo, i nikad nije došao kući ljut niti se osećao zapostavljenim. U stvari, obično je oduševljeno pričao o tim posetama i koliko se lepo proveo. Zbog toga bi ponekad osetila i žaoku ljubomore, ali se iz sve snage trudila da Kevin to ne primeti.

Sada, na plaži, trčala je umerenom brzinom. Dina neće pripremiti doručak dok Tereza ne stigne – Brajan će dotad, znala je, već otići – i radovala se toj poseti. Njih dvoje bili su stariji par – oboje blizu šezdesete – ali od Dine nije imala boljeg prijatelja.

Dina, izvršni urednik u novinama gde je Tereza radila, na Kejp je godinama dolazila sa svojim mužem Brajanom. Uvek su odsedali na istom mestu, u *Fišerovoj kući*, a kad je saznala da će Kevin dobar deo leta provesti s ocem u Kaliforniji, nagovarala je Terezu da pođe s njima. „Brajan ovde svakog dana igra golf i prijalo bi mi društvo“, kazala je, „a i šta ćeš raditi? Katkad moraš da izađeš iz onog stana.“ Tereza je znala da je Dina u pravu i posle nekoliko dana razmišljanja, najzad je pristala. „Baš se radujem“, rekla je Dina s pobedonosnim izrazom na licu. „Videćeš, dopašće ti se tamo.“

Tereza je morala da prizna da jeste lepo. *Fišerova kuća* bila je predivno restaurirana kuća jednog kapetana i nalazila se na

ivici litice koja gleda na zaliv Kejp Kod. Čim ju je spazila u daljini, malo je usporila. Nasuprot mlađim trkačima koji su ubrzavali pri kraju trčanja, ona je više volela da uspori i lagano trči. U trideset šestoj više se nije oporavljala brzo kao nekad.

Dok joj se disanje lagano smirivalo, razmišljala je kako da provede ostatak dana. Ponela je na odmor pet knjiga, koje je tokom godine želela da pročita, ali nije imala vremena. Izgleda da više naprosto nema dovoljno vremena – ne pored Kevina i njegove nepresušne energije, kućnih obaveza i sveg onog posla koji joj se neprestano gomilao na radnom stolu. Kao nezavisni kolumnista *Boston tajmsa*, bila je pod stalnim pritiskom zbog roka do kojeg je svake nedelje morala da preda tri teksta. Kolege su uglavnom mislile da joj je lako – samo napiše trista reči i završi posao za taj dan – ali uopšte nije bilo tako. Više nije bilo jednostavno stalno iznalaziti nešto originalno o roditeljstvu – pogotovo ako i dalje želi da ostane nezavisna novinarka čiji se tekstovi objavljuju u raznim novinama. Njena kolumna *Savremeno roditeljstvo* već je izlazila u šezdeset časopisa širom zemlje iako su joj nedeljno objavljivali samo jedan-dva teksta. No pošto su takve ponude počele pristizati pre samo osamnaest meseci pa je u većini listova bila novopridošlica, sebi nije mogla priuštiti nekoliko „slobodnih“ dana. Prostor za kolumne bio je u većini novina krajnje ograničen, a za tih nekoliko stubaca otimala su se stotine novinara.

Tereza je iz trčecog koraka prešla na običan hod i na kraju stala dok je iznad nje kružila jedna velika čigra. Vлага je bila velika, pa podlacticom obrisa znoj s lica. Duboko je udahнула, na trenutak zadržala vazduh a zatim izdahнула i pogledala ka vodi. Pošto je bilo rano, okean je još bi sumorno siv, ali čim se sunce još malo uzvisi, promeniće boju. Izgledao je primamljivo. Izula je patike i čarape i prišla vodi. Prijalo joj je kad je pokvasila stopala i nekoliko je minuta tako gacala. Odjednom joj bi

drago što se poslednjih meseci potrudila da napiše više tekstova kako bi ove nedelje mogla da zaboravi na posao. Nije pamtila kad se poslednji put dogodilo da joj računar nije u blizini, da ne mora da prisustvuje nekom sastanku, da nema rok do kojeg mora da završi posao, i tako udaljena od radnog stola oseti se nekako oslobođenom. Gotovo kao da sudbinu ponovo drži u svojim rukama, kao da joj život tek počinje.

Znala je, istina, da je kod kuće čeka desetine poslova. Kupatilo je dosad trebalo da bude renovirano, nove tapete zalepljene, rupe od eksera u zidovima zapušene, stan okrečen. Pre dva meseca kupila je tapete i boju, držače za peškire i kvake, novo ogledalo i alat da sve to uradi, ali još nije ni otvorila te kutije. Stalno je to ostavljala za sledeći vikend, premda je vikendom često bila zauzeta jednako kao i radnim danima. Sve kupljene stvari stajale su i dalje u kesama u kojima ih je donela kući, iza usisivača, i svaki put kad bi otvorila plakar, činilo joj se da joj se podsmevaju. Možda, pomisli, kad se vrati kući...

Okrenula je glavu i malo dalje na plaži ugledala muškarca. Bio je stariji od nje, možda pedesetih godina, lica preplanulog kao da tu živi preko čitave godine. Izgledao je kao da se ne pomera – jednostavno je stajao i puštao da mu talasi zapljuskuju noge. Tereza primeti da su mu oči zatvorene, kao da uživa u lepoti sveta a da pri tom ne mora da ga posmatra. Izbledele farmerke su mu bile zavrnutе do kolena, a komotna košulja padala preko njih. Dok ga je posmatrala, Tereza najednom požele da je drugačija osoba. Kako bi bilo hodati po plaži bez i jedne jedine brige? Kako bi bilo dolaziti svakog dana na neko mirno mesto, daleko od bostonske buke i gužve, jednostavno uživati u onome što život nudi?

Zakoračila je dublje u vodu i oponašala ovog muškarca, nadajući se da će osetiti ono što i on, ma šta to bilo. Ali kad je zatvorila oči, jedino na šta je bila u stanju da pomisli bio je

Kevin. Sâm bog zna da je želela da s njim provodi više vremena, a naročito da bude strpljivija kad su zajedno. Želela je da s njim može da sedne i razgovara, ili da se igraju Monopola, ili da s njim jednostavno gleda televiziju rasterećena nagona da ustane sa sofe i ode da radi nešto važnije. Bilo je trenutaka kad se osećala kao varalica kad je Kevinu tvrdila da joj je on na prvom mestu i da će mu porodica uvek biti oslonac.

Ali problem je bio u tome što je uvek postojalo nešto važnije što treba uraditi. Oprati sudove, očistiti kupatila, isprazniti mačji klozet, popraviti kola, oprati rublje, platiti račune. Iako joj je mnogo pomagao u kući, i Kevin je bio gotovo jednako zauzet kao i ona zbog škole i prijatelja i ostalih obaveza. Tako su časopisi nepročitani završavali u đubretu, pisma ostajala nenapisana, a ponekad, u ovakvim trenucima, plašila se da život prolazi mimo nje.

Ali kako sve to promeniti? „Živi život od danas do sutra“, uvek je govorila njena majka, ali njena majka nije morala da radi van kuće ni da sama podiže jakog i samouverenog, ali brižnog sina. Nije razumevala pritisak s kojim se Tereza svakodnevno suočavala. A nije ni njena mlađa sestra Dženet, koja je živela kao i majka. Ona i njen muž su skoro jedanaest godina živeli u srećnom braku i imali tri divne kćerke. Edvard nije bio prepametan, ali je bio pošten, vredan i zarađivao je dovoljno da Dženet ne mora da radi. Tereza je ponekad pomišljala da bi joj se takav život možda dopao, čak i ako je to podrazumevalo da se odrekne karijere.

Ali to nije bilo moguće. Ne otkako su ona i Dejvid razvedeni. Sad već tri godine, četiri ako se računa i godina kad su živeli razdvojeno. Nije mrzela Dejvida zbog onog što je učinio, ali ga više nije poštovala. Preko preljube, bilo da je u pitanju jedna noć ili duga veza, nije mogla da pređe. Nije je utešilo ni to što

se nije oženio ženom s kojom ju je varao dve godine. Uništeno poverenje nije se moglo povratiti.

Dejvid se vratio u rodnu Kaliforniju godinu dana nakon što su se rastali i posle nekoliko meseci upoznao Anet. Njegova nova supruga bila je veoma religiozna, i malo-pomalo zainteresovala je Dejvida za crkvu. Dejvid, koji je do tada bio agnostik, kao da je uvek žudeo za nečim značajnijim u životu. Sada je redovno odlazio u crkvu, pa čak i radio kao bračni savetnik uz pastora. Šta li je mogao reći nekom ko radi isto što je i on sâm učinio, često se pitala, i kako može pomoći drugom ako sâm nije u stanju da se obuzda? Nije znala, a zapravo je nije ni bilo briga. Jednostavno joj je bilo drago što ga njihov sin i dalje zanima.

Naravno, i mnoga prijateljstva su se raspala kad su se ona i Dejvid razveli. Sad kad više nije bila deo para, čini se da za nju nije bilo mesta kad prijatelji priređuju božićne zabave ili roštilj u dvorištu. No, nekoliko prijatelja je ostalo pa je njihove poruke – da treba da odu na ručak ili da dođe na večeru – zaticala na telefonskoj sekretarici. Povremeno bi i otišla, ali je uglavnom odbijala pozive. Nijedno od tih prijateljstava nije joj se činilo isto kao nekad, a naravno, i nije bilo. Sve se menja, ljudi se menjaju, i sve ide dalje, tu, pred njenim očima.

Posle razvoda je s muškarcima izašla svega nekoliko puta. Bila je privlačna. Barem su joj tako često govorili. Tamnosmeđa kosa joj je bila tik do ramena i ravna kao paukova nit. U smeđim očima, za koje je najčešće dobijala komplimente, imala je svetle tačkice boje lešnika u kojima je, kad bi bila napolju, bleškala svetlost. Pošto je svakodnevno trčala, telo joj je bilo lepo i izgledala je mlađe no što jeste. Nije se ni osećala starom, ali kad bi se u poslednje vreme pogledala u ogledalo, činilo joj se da je godine sustižu. Nova bora u uglu oka, seda vlas koja kao da je prekonoć izrasla, pomalo umoran izraz od neprestane žurbe.

Prijatelji su mislili da je luda. „Izgledaš bolje sad nego pre mnogo godina“, uporno su joj ponavljali, i čak je u samoposluzi primećivala kako je muškarci odmeravaju u prolazu. Ali nije joj bilo dvadeset dve, niti će joj ikada više biti. Nije ni želela da joj bude, čak i da može, ukoliko, ponekad bi pomislila, ne može da ima i ovaj zreliji um. U suprotnom bi opet završila s nekim Dejvidom – zgodnim muškarcem koji žudi za dobrim stvarima u životu i pri tom podrazumevao da ne mora da igra po pravilima. Ali, pravila su, do đavola, važna, naročito ona koja se tiču braka. Ta pravila se nikako nisu smela prekršiti. Njeni roditelji ih nisu prekršili, njena sestra i zet ih nisu prkršili, a ni Dina i Brajan. Zašto je on morao da ih prekrši? I zašto ona, pitala se stojeći na obali, i sad, posle toliko vremena, razmišlja o tome?

Pretpostavljala je da je to stoga što je, kad je dobila presudu o razvodu, osetila kako je jedan mali deo nje umro. Onaj početni gnev joj se pretvorio u tugu, a sada i u nešto drugo, gotovo nekakvu otupelost. Iako je neprestano bila u pokretu, činilo se kao da joj se više ništa naročito ne dešava. Svaki dan je bio isti kao prethodni, i s mukom ih je razlikovala. Jednom, pre otprilike godinu dana, sedela je za radnim stolom petnaest minuta pokušavajući da se seti svoje poslednje iznenadne odluke. Nije uspjela da se seti.

Prvih nekoliko meseci joj je bilo teško. Zatim je gnev uminuo i nije imala poriv da jurne na Dejvida i natera ga da plati za ono što je učinio. Bila je u stanju jedino da sažaljjeva samu sebe. I pored toga što je Kevin stalno bio s njom, osećala se kao da je sasvim sama na svetu. U jednom kratkom razdoblju noću nije mogla da spava više od nekoliko sati, a ponekad, dok je bila na poslu, ustajala bi od stola i odlazila u svoja kola, sedela i plakala.

Sada, posle tri godine, zaista nije znala hoće li ikad moći da ponovo nekog voli onako kako je volela Dejvida. Kad se Dejvid pojavio na zabavi koju je njeno sestrinstvo priredilo na trećoj

godini fakulteta, na prvi je pogled znala da želi da bude s njim. Tada je njena mladalačka ljubav bila sveobuhvatna i veoma snažna. Ležala bi budna i mislila na njega, a kad je išla po krugu univerziteta, toliko se često smešila da su joj ljudi uzvraćali osmeh kad god bi je videli.

Ali takva ljubav ne traje, makar je takvo njeno iskustvo. S godinama se brak pretvorio u nešto drugo. Ona i Dejvid su odrasli i udaljili se. Bilo je teško priseliti se šta ih je zapravo zbližilo. Kad bi se osvrnula na to doba, Tereza bi primetila da je Dejvid postao sasvim drugačiji, premda nije mogla da odredi trenutak kad je sve počelo da se menja. No sve je moguće kad plamen ljubavi počne da se gasi, pa je tako bilo i s njim. Slučajan susret u video-klubu, razgovor koji je doveo do ručka i na kraju do hotelskih soba u Bostonu.

U svemu tome nije bilo pošteno što joj je ponekad i dalje nedostajao, ili makar njegove dobre strane. Brak s Dejvidom bio je udoban, kao krevet u kojem je godinama spavala. Navikla se da još neko bude uz nju, samo da mu priča ili da ga sluša. Navikla se da se budi uz miris kuvane kafe i nedostajalo joj je prisustvo odrasle osobe u stanu. Mnogo toga joj je nedostajalo, ali najviše od svega ona bliskost koja je proisticala iz zagrljaja i šaputanja iza zatvorenih vrata.

Kevin još nije bio dovoljno zreo da ovo razume i mada ga je duboko volela, nije to bila ljubav kakvu želi sada. Prema Kevinu je osećala majčinsku ljubav, verovatno najdublju, najsvetiju ljubav. Čak i sad je volela da mu uđe u sobu kad zaspi, sedne na krevet i gleda ga. Kevin je uvek izgledao zadovoljno i lepo, s glavom na jastuku i ušuškan pod pokrivačima. Po danu nije imao mira, ali noću je, kad bi ga gledala onako spokojnog i usnulog, mislila o njemu kao o bebi. Čak i ta divna osećanja nisu mogla promeniti činjenicu da će, kad izađe iz njegove sobe,

otići u prizemlje i popiti čašu vina i da će joj jedino društvo biti mačak Harvi.

I dalje je sanjala da će se zaljubiti, da će imati nekog ko će je držati u naručju i pored koga će se osećati kao da je najvažnija na svetu. Ali danas je teško, ako ne i nemoguće, upoznati nekog pristojnog. Muškarci stariji od trideset godina koje je poznavala uglavnom su bili oženjeni, a oni razvedeni tražili su nekog mlađeg koga mogu oblikovati onako kako im odgovara. Preostajali su stariji, i mada je mislila da bi se mogla zaljubiti u nekog starijeg, morala je da misli na svog sina. Želela je čoveka koji će se prema Kevinu ophoditi kako valja, a ne samo kao prema neželjenom privesku žene za kojom žudi. Stariji muškarci su imali i stariju decu i retko koji bi se izložio iskušenjima vaspitavanja pubertetlije krajem dvadesetog veka. „Ja sam svoje već odradio“, jednom joj je oštro rekao muškarac s kojim je izašla. Time se njihov odnos okončao.

Priznavala je da joj je nedostajala i fizička bliskost proistekla iz ljubavi i poverenja i dodira. Ni s kim nije spavala otkako su se ona i Dejvid razveli. Bilo je prilika, naravno – privlačnoj ženi nikad nije teško naći nekog ko će s njom otići u krevet – ali to jednostavno nije bio njen stil. Nisu je tako vaspitali i nije nameravala da sad to menja. Seks je i suviše važan, i suviše naročit, da bi se tek tako, bilo s kim vodila ljubav. U stvari, u životu je bila samo s dva muškarca – s Dejvidom, naravno, i s Krisom, njenim prvim pravim momkom. Spisak nije nameravala da poveća samo radi nekoliko pukih minuta zadovoljstva.

I sada, dok se odmara na Kejp Kodu, sama na svetu i bez ikakvog muškarca u doglednoj budućnosti, želela je da ove nedelje učini nešto samo za sebe. Da pročita neke knjige, ne radi ništa i popije poneku čašu vina a da joj pri tom ne trešti televizor iz susedne sobe. Da napiše pisma prijateljima s kojima se već neko vreme nije čula. Da spava do kasno, da jede šta hoće i ujutro trči

pre no što se iko pojavi da joj pokvari užitak. Želela je, makar nakratko, da ponovo okusi slobodu.

Takođe je želela da ove nedelje ide u kupovinu. Ne u robne kuće i prodavnice koje reklamiraju poznate patike, već u male dućane s drangulijama, gde je Kevinu bilo dosadno. Želela je da proba neke nove haljine i kupi poneku koja bi joj istakla stas ne bi li osetila da je još živa i živahna. Možda će otići i kod frizera. Već godinama nije promenila frizuru i dosadilo joj je da svakog dana izgleda isto. A ako je ove nedelje neki pristojan muškarac pozove da izađu, možda će i pristati, samo da bi imala izgovor da isproba novu odeću.

Donekle obodrena takvim razmišljanjem, okrenula se da vidi je li muškarac u podvrnutim farmerkama još tu, ali već je otišao, tiho kako je i došao. A i sama je bila spremna da krene. Noge su joj se ukočile u hladnoj vodi, a bilo je teže sestri i obuti se nego što je očekivala. Pošto nije ponela peškir, načas se pre-mišljala da li da navuče čarape, ali onda odluči da ne mora. Na odmoru je, na plaži. Nisu joj potrebne ni čarape ni patike.

Noseći ih u ruci, krenula je prema kući. Išla je uz samu vodu i ugleda kako iz peska viri veliki kamen, nedaleko od mesta dokle je jutros dopiralo more pre no što je nastupila oseka. Čudno, pomisli, izgleda kao da mu tu nije mesto.

Kad se približila, primeti da izgleda neobično. Pre svega, gladak je i dugačak, a kad se primakla bliže, shvati da to i nije kamen. Bila je to boca koju je verovatno bacio neki nemarni turista ili neko od lokalne mladeži koja je noću ovamo rado dolazila. Osvrnula se i ugledala korpu za otpatke privezanu za postolje gde inače stoje spasioci, pa odluči da postupi kao savesna osoba. Sagnula se da je podigne, i iznenadi se kad vide da ima zapušač. Okrenula ju je prema svetlu da je bolje osmotri i unutra ugledala poruku, uvezanu končićem.

Na trenutak joj srce brže zakuca pošto se seti nečeg drugog. Kao osmogodišnjakinja je na Floridi letovala s roditeljima i tada je sa još jednom devojčicom poslala poruku u boci, ali nikad nije dobila odgovor. Pisamce je bilo jednostavno, dečje, ali sećala se kako je, kad se vratila kući, nedeljama kasnije trčala da proveri poštansko sanduče u nadi da je neko pronašao poruku i odgovorio joj. Kako se nikad ništa nije dogodilo, razočarala se i uspomena je polako bleдела dok sasvim nije iščezla. Ali sada se svega živo sećala. Ko je tog dana bio s njom? Neka njena vršnjakinja... Trejsi?... ne... Stejsi?... jeste, Stejsi! Zvala se Stejsi! Plavokosa... letovala je s bakom i dekom... i... i... i tu je uspomeni bio kraj, jer se više ničeg nije mogla setiti ma koliko se upinjala.

Krenula je da izvuče zapušač, bezmalo očekujući da ovo bude ista boca koju je ona poslala, iako je znala da ne može biti. Verovatno ju je poslalo neko dete, ali ukoliko se očekuje odgovor, ona će ga svakako poslati. Možda uz poklončić i razglednicu s Kejpa.

Zapušač je bio čvrsto uglavljen, pa joj prsti skliznuše kad je pokušala da ga izvadi. Nije mogla dobro da ga obuhvati. Zabola je kratke nokte u deo koji je virio i polako okrenula bocu. Ništa. Pokušala je drugom rukom. Čvrsto stežući zapušač, stavila je bocu između nogu ne bi li tako uspela, i već kad je htela da odustane, zapušač se malo pomeri. Ponovo je pokušala drugom rukom... stisnula zapušač... polako okretala bocu... i odjednom je popustio pa je preostali deo lako izvadila.

Okrenula je bocu naopačke i iznenadila se kad joj je poruka gotovo smesta pala pred noge na pesak. Sagnula se da je dohvati i tada primeti da je čvrsto uvezana, pa joj bi jasno zašto je toliko lako skliznula iz boce.

Pažljivo je odvezala končić i najpre ju je iznenadio papir. Ovakav papir deca ne koriste. Ovaj je bio skup, debeo i jak, a u

gornjem desnom uglu imao je reljefni ukras u obliku jedrenjaka. Sâm papir bio je smežuran, naizgled veoma star, kao da je u vodi proveo stotinu godina.

Dah joj zastade. Možda je poruka stara. Mogla je biti – pričalo se da boce umeju da se pojave posle sto godina, možda je i s ovom tako. Možda u rukama drži pravu dragocenost. Ali čim je bolje zagledala rukopis, uvide da greši. U gornjem levom uglu ugleda datum.

22. jul 1997.

Pre nešto više od tri nedelje.

Tri nedelje? Svega tri nedelje?

Pogleda malo bolje. Poruka je bila dugačka – napisana s obe strane papira – i činilo se da se ne očekuje nikakav odgovor. Preletevši pogledom, nigde nije uočila ni adresu ni broj telefona, ali možda su ti podaci u samom pismu.

Držala je poruku pred sobom i osetila kako joj budi radoznalost, i tada, dok je sunce najavljivalo vreo dan u Novoj Engleskoj, prvi put je pročitala pismo koje će joj zauvek promeniti život.

22. jul 1997.

Najdraža moja Ketrin,

Nedostaješ mi, ljubavi moja, kao što mi uvek nedostaješ, ali danas mi je posebno teško pošto mi okean peva, a pesma je o našem zajedničkom životu. Gotovo mogu da te osetim pored sebe dok pišem ovo pismo, i da osetim miris divljeg cveća koje me uvek podseća na tebe. Posećuješ me sive reke i ponekad mi se čini kao da najveći deo mene lagano nestaje.

Ali trudim se. Noću, kad sam sâm, dozivam te, a kad god mi se učini da je bol najjači, kao da nalaziš načina da mi se vratiš. Sinoć sam te u snu video na pristaništu blizu

Rajstvil Biča. Vetar ti je mrisio kosu, a u očima su ti se svetlucali poslednji zraci sunca. Zapanjen, posmatram kako se naslanjaš na ogradu. Lepa si, gledam te i mislim, ovaj lik nikad ne mogu naći u nekom drugom. Polako ti prilazim, a kad se najзад okreneš ka meni, primećujem da te i drugi gledaju. „Poznajete li je?“, ljubomorno me šapatom pitaju, a kad mi se osmekneš, jednostavno im kažem istinu: „Bolje nego sopstvenu dušu.“

Zastajem kad stignem do tebe i zagrlim te. Za tim trenutkom žudim više no za bilo čim. Za to živim i kad mi uzvratiš zagrljaj, predajem se tom trenu, ponovo spokojan.

Podižem ruku i nežno ti dodirujem obraz, a ti nakriviš glavu i zatvaraš oči. Ruke su mi grube a tvoja koža nežna, i na tren se pitam hoćeš li ustuknuti, ali ti to, naravno, ne činiš. Nikad nisi ustuknula, i u ovakvim časovima znam koja je svrha mog života.

Ovde sam da bih te voleo, držao u naručju, štittio te. Ovde sam da učim od tebe i da zauzvrat dobijem tvoju ljubav. Ovde sam, jer nemam gde drugde da budem.

Ali onda, kao i uvek, dok stojimo jedno uz drugo, pojavljuje se izmaglica. To je daleka magla koja se diže s obzorja, a kako se približava, osećam da se plašim. Polako se prikrada, prekriva svet oko nas, obavija nas kao da hoće da nas spreči da pobegnemo. Poput oblaka što se valja, zastire sve, zgušnjava se, sve dok ne ostanemo jedino nas dvoje.

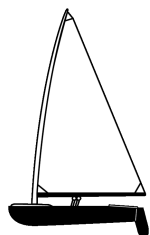
Osećam kako mi se grlo steže i u oči mi naviru suze, jer znam da je vreme da odeš. Proganja me pogled koji mi u tom času upućuješ. Osećam tvoju tugu i svoju usamljenost, a bol u mom srcu koji je samo nakratko začutao, sve je jači dok tvoj zagrljaj prestaje. I tada širiš ruke i stupaš u maglu, jer to je tvoje mesto a ne moje. Čeznem da krenem s tobom,

ali mi na to odgovaraš samo odmakivanjem glave, jer oboje znamo da je to nemoguće.

I dok mi se srce slama, gledam kako polako nestaješ. Naprežem se da zapamtim svaku pojedinost o ovom trenutku, svaku pojedinost o tebi. Ali uskoro, uvek prebrzo, tvoj lik nestaje i magla se vraća na svoje daleko mesto, a ja sam sâm na pristaništu, i nije me briga šta ostali misle dok pognute glave plačem, plačem, plačem.

Garet

„Jesi li ti to plakala?“, upita Dina kad je Tereza kročila na trem iza kuće, s bocom i porukom u rukama. Onako smetena, zaboravila je da baci bocu.

Tereza se postide i obrisa oči, a Dina odloži novine i ustade. Iako je bila debela – a Tereza ju je takvu i upoznala – hitro je zaobišla sto, a na licu joj se videla briga.

„Je li ti dobro? Šta se dogodilo? Jesi li povređena?“ Udarila je u stolicu dok je posezala da Terezu uhvati za ruku.

Tereza odmahnu glavom. „Ne, ništa slično. Samo sam našla ovo pismo i... Ne znam, kad sam ga pročitala, nisam mogla da se suzdržim.“

„Pismo? Kakvo pismo? Sigurna si da ti je dobro?“ Dina je gotovo neobuzdano mlatarala slobodnom rukom dok je govorila.

„Dobro mi je, stvarno. Pismo je bilo u boci. Našla sam je na plaži. Kad sam je otvorila i pročitala ga...“ Zaćuta, a Dinino lice se malo razvedri.

„O... dobro je. Na trenutak sam pomislila da se dogodilo nešto strašno. Da te je neko napao.“

Tereza skloni neposlušni pramen s lica, a Dinina briga joj izazva osmeh. „Ne, pismo me je zaista ganulo. Znam da je to luckasto. Ne bi trebalo da budem toliko osetljiva. Izvini što sam te uplašila.“

„Ma ništa“, slegnu Dina ramenima. „Nemaš razloga da se izvinjavaš. Drago mi je da je sve u redu.“ Zastade na trenutak. „Rekla si da te je pismo rasplakalo? Zašto? Šta piše?“

Tereza obrisa oči, pruži pismo Dini i pride stolu od kovanog gvožđa za kojim je Dina sedela. I dalje je sama sebi bila pomalo smešna što se rasplakala, pa se potrudi da se pribere.

Dina ga polako iščita, pa pogleda Terezu. I njoj su oči zasuzile. Nije, dakle, samo do nje.

„Pismo je... pismo je predivno“, progovori najzad Dina. „Ovo je nešto najdirljivije što sam ikad pročitala.“

„I ja.“

„I našla si ga na plaži? Kad si trčala?“

Tereza klimnu glavom.

„Ne znam kako je tamo moglo dospeti. Zaliv je zaklonjen od pučine, a za Rajtsvil Bič nikad nisam čula.“

„Ne znam ni ja, ali izgleda kao da ga je more sinoć izbacilo. Umalo sam prošla ne opazivši ga.“

Dina je prstom pratila tekst a onda stade. „Pitam se ko su. I zašto je poruka zapečaćena u boci?“

„Ne znam.“

„Zar te ne zanima?“

Terezu je, zapravo, zanimalo. Nije ga pročitala jednom, već triput. Kako bi izgledalo, palo joj je na pamet, kad bi nju neko ovako voleo?

„Pomalo. Ali šta? Ne možemo da saznamo.“

„Šta ćeš s pismom?“

„Zadržaću ga, pretpostavljam. Nisam o tome ni razmišljala.“

„HmMMM“, zagonetno se osmehnu Dina. „Kako je bilo na trčanju?“

Tereza je sipala sok pa otpi gutljaj. „Dobro. Izlazak sunca bio je veličanstven. Izgledalo je kao da ceo svet blista.“

„To je samo zato što ti se zavrtilo u glavi od nedostatka kiseonika. Hoće to od trčanja.“

Tereza se osmehnu. „Dakle, pretpostavljam da ove nedelje nećeš trčati sa mnom.“

Dina uze šolju s kafom, a na licu joj se jasno videla neverica. „Ni govora. Moje vežbe su ograničene na usisavanje kuće vikendom. Možeš li mene da zamisliš kako tamo pukćem i brekćem? Verovatno bih dobila srčani udar.“

„Prija kad se navikneš.“

„Možda je to tačno, ali ja nisam mlada i vitka kao ti. Pamtim da sam trčala samo jednom, kad sam bila dete, kad me je pojurio susedov pas. Trčala sam toliko brzo da se zamalo nisam upiščila u gaće.“

Tereza se glasno nasmeja. „I, šta je danas u planu?“

„Mislila sam da odemo malo u kupovinu i ručamo u gradu. Jesi li raspoložena za to?“

„Nadala sam se da ćeš to reći.“

Dve žene su razgovarale kuda bi sve mogle da odu. Potom Dina ustade i uđe u kuću da sipa još kafe, a Tereza ju je pratila pogledom.

Dina je imala pedeset osam godina, okruglo lice i poneku sedu vlas u kratko ošišanoj kosi, a po načinu odevanja videlo se da nije tašta. Tereza od nje bolju osobu nije znala. Dina je bila poznavalac muzike i slikarstva, a na poslu su iz njene kancelarije u haotični desk uvek dopirali zvuci Mocarta ili Betovena. Živela je u svetu optimizma i humora, i ko god ju je znao obožavao ju je.

Kad se Dina vratila i sela za sto, pogleda na zaliv. „Jesi li videla lepše mesto od ovoga?“

„Nisam. Drago mi je što si me pozvala.“

„Bilo ti je potrebno. Ostala bi sasvim sama u onom svom stanu.“

„Govoriš kao moja majka.“

„Shvatiću to kao kompliment.“

Dina ponovo uze pismo sa stola. Dok ga je proučavala, nabra čelo, ali ništa ne reče. Terezi je to izgledalo kao da ju je pismo na nešto podsetilo.

„Šta je?“

„Pitam se samo...“, tiho reče.

„Šta se pitaš?“

„Razmišljala sam o ovom pismu, sad dok sam sipala kafu. Pitam se da li da ga ove nedelje objavimo u tvojoj rubrici.“

„Šta hoćeš da kažeš?“

Dina se nagnu preko stola. „To što sam rekla. Mislim da ovo pismo treba da objavimo u tvojoj rubrici ove nedelje. Sigurna sam da bi još ljudi volelo da ga pročita. Zaista je neobično. Povremeno je potrebno da ljudi pročitaju nešto slično ovom. A toliko je dirljivo. Lepo mogu da zamislim stotinu i jednu ženu kako ga iseca iz novina i lepi na frižider kako bi ga muž video kad se vrati s posla.“

„Ne znamo čak ni ko su ovi ljudi. Zar ne misliš da bi najpre trebalo da dobijemo njihovo odobrenje?“

„U tome i jeste suština. Ne možemo. Mogu da razgovaram s advokatom koji zastupa novine, ali sigurna sam da je to zakonito. Sve dok ne navodimo njihova prava imena, ne tvrdimo da smo ga mi napisali i ne otkrijemo odakle je, sigurna sam da neće biti problema.“

„Znam da verovatno jeste zakonito, ali nisam sigurna da je ispravno. Ovo je veoma lično pismo. Nisam sigurna da bi trebalo da ga svi čitaju.“